

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

DE TOVERLANTAARN

DE XVIIIe eeuw begint. De eeuw van de speelsheid, van de kleine gepoederde pruiken, de hoge hakken en de gracieuse menuetten. De eeuw van het licht, vol nieuwe ideeën en ontdekkingen. De eeuw van het evenwicht, het Europees evenwicht waaraan het machtig geworden Engeland stevig de hand houdt. Om deze eeuw te begrijpen moet men haar van het einde bekijken en zich een ogenblik indenken dat men reeds in het jaar 1789 is, wanneer het moderne tijdvak eindigt...

1. — MET FLORIAN

WIJ zijn op de kermis, ergens in de wereld. Een dichter die ook een denker was, wandelde glimlachend langsheen de kermiskramen. Hij heet Jean-Pierre Claris de Florian. Voor een klein teater bleef hij staan. Daar was een sprekende aap — want dit alles is slechts een fabel — die «honden, katten, kippen, kalkoenen en zwijntjes» uitnodigde binnen te komen. «Kom binnen! Kom binnen, heren!» schreeuwde de aap. Geamuseerd en glimlachend trad Florian ook binnen.

2. — DE TOVERLANTAARN

MEN bracht de toverlantaarn. De aap stak een redevoering af. Hij was zeer welsprekend. Hij toonde een hele reeks beelden en vergat slechts één ding: het licht op te steken in zijn lantaarn... «Ja, dat is werkelijk onze eeuw van het licht! zei Florian. Heren, u praat heel goed, u stopt onze oren vol mooie woorden en wij staan er bij zoals de kalkoen «die wel iets ziet, maar niet weet wat». U weet alles, u legt alles uit en u meent filosoof en natuurkundige te zijn. Maar er brandt wel nig of geen licht in uw lantaarn...»

3. — PRINS DE LIGNE

FLORIAN ging buiten en ontmoette een edelman die hem zei: «Mag ik me voorstellen? Ik ben Charles-Joseph de Ligne.» — «Prins de Ligne! Heel Europa kent u, monseigneur. Het is een eer voor mij u de hand te mogen drukken!» — «Mijnheer, ik deel uw mening omtrent het licht van onze eeuw. Stel u voor, dat ik onlangs in het moor woud dat ik bezit te Belœil...

4. — TE BELCEIL...

Ik was op jacht. Vele konijntjes sprongen en zottebolden. Een oud konijn met een grijze pels kwam uit zijn hol en zei: «Maar schiet dan toch!» Ik was verrast en vroeg: «Ben jij een tovenaarsnaam?» — «Ik? Neen, ik ben het oud konijn van La Fontaine!» Ik stond als aan de grond genageld van verbazing. «En waarom heb je genoeg van het leven?» — «Om al hetgeen ik zie. De dieren van mijn tijd zijn geen dieren meer, het zijn konijnen die zich wagen aan geometrie, politiek en filosofie. De dieren van heden menen dat ze veel verstand hebben... maar onze oude ezel was veel verstandiger dan de apen van deze tijd!»

5. — OP EEN ELASTISCHE KOORD

DAAR was onze aap! Rechttop, zelfbewust en fier deed hij een Pruisische parademarsj. «Daar heb je het beeld van het Europees evenwicht, zuchtte Florian. De vorstendommen zijn niets anders meer dan pionnen op een schaakbord. Er zijn grote en kleine vorstendommen, oude en nieuwe... Ja, er zijn er nieuwe! Er is Rusland en er is Pruisen, monseigneur!»

(Wordt voortgezet.)